



**Jens-Frederik Nielsen, Medlem af Inatsisartut
Demokraterne**

§ 37 spørgsmål nr. 1/2022 vedr. skattereform

Brevdato: 25-01-2022
Sagsnr. 2022 - 569

Du har i medfør af § 37, stk. 1, i forretningsordenen for Inatsisartut fremsat nedenstående spørgsmål vedr. skattereformen.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk

Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50

E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Det skal indledningsvist understreges, at på nær besvarelsen om beskæftigelsesfradraget er beregningerne der nævnes baseret på at alt andet forbliver uændret. Der er derved ikke taget hensyn til eventuelt afledte effekter af ændringerne, herunder til ændringer i adfærd. I forbindelse med det videre arbejde med skattereformen vil disse beregninger derfor skulle gennemgå en videre konsolidering og det må forventes at tallene kan ændre sig.

Aktuelt er Grønlands statistik anmodet om et datagrundlag til brug for analyser til udarbejdelse af personskattereformen. Dette datagrundlag er endnu ikke modtaget, hvorfor det ikke kan anvendes i denne besvarelse. Datagrundlaget forventes modtaget i 1. Kvartal 2022 og de første analyser forventes tilendebragt i 2. Kvartal 2022.

1. Hvad vil det koste landskassen pr. procentpoint landsskatten bliver henholdsvis sænket eller hævet?

Svar:

Ud fra forventningerne til Finanslovens skatteprovenu i 2022 er mer- eller mindre indtægten ved hvert procentpoint landsskatten ændres omkring 100,6 mio. kroner. Der er i denne beregning ikke taget højde for eventuelle dynamiske effekter, eksempelvis som følge af, at en højere skat giver mindre arbejdsudbud – og omvendt.

2. Hvad vil det koste hver gang man hæver beskæftigelsesfradraget med 1.000 kroner om året?

Svar:

Der er som nævnt et arbejde i gang med at indhente opdaterede data. Et af formålene er at udarbejde nye beregninger på beskæftigelsesfradraget. De nuværende data er fra 2018 og er ikke længere fyldestgørende. Nærværende besvarelse giver det bedste bud på det foreliggende datagrundlag, men er behæftet med væsentlig usikkerhed.

Det blev ved indførelsen af beskæftigelsesfradraget vurderet, at et beskæftigelsesfradrag vil være forbundet med dynamiske effekter.

Disse effekter forventede man ville bestå i en beskæftigelseseffekt, hvor borgere vælger at arbejde mere. Dette skulle medføre en højere skatteindtægt og færre sociale udgifter for det offentlige. Derudover forventede man at beskæftigelsesfradraget ville øge borgernes rådighedsbeløb og dermed øge borgernes forbrug. Et øget forbrug skulle

medføre højere provenu for landskassen gennem eksempelvis indførselsafgifter og højere selskabsskatter m.v. fra bl.a. detailhandlen.

I forbindelse med arbejdet med skattereformen vil disse forventede dynamiske effekter blive gennemgået og vurderet.

Beregninger af sådanne dynamiske effekter er forbundet med en betydelig usikkerhed. Eksempelvis afhænger en beskæftigelseseffekt bl.a. af, om der er ledige stillinger, om der er mobilitet i arbejdsstyrken og af den generelle samfundskonjunktur.

På det nuværende beregningsgrundlag vil en forhøjelse af beskæftigelsesfradraget med 1.000 kroner koste Landskassen og kommunerne omkring 5,2 mio. kroner årligt i samlet udgift. Dette tal inkluderer effekten af de tidligere beregnede dynamiske virkninger og må betragtes som et meget foreløbigt tal.

3. Hvad vil det koste hver gang man hæver personfradraget med 1.000 kroner?

Svar:

For hver 1.000 kroner personfradraget hæves vil indkomstgrundlaget i runde tal reduceres med omkring 45 mio. kroner.

Ved en skatteprocent på 43 giver en forøgelse af personfradraget på 1.000 kroner en provenunedgang på omkring 19 mio. kroner årligt, hvoraf kommunerne vil bære ca. 77 procent af omkostningen, svarende til omkring 14,6 mio. kroner.

4. Hvad vil landskassen tjene på at afskaffe de ligningsmæssige fradrag såsom fagforeningskontingent, rentefradrag med videre? Jeg ønsker en skematisk fremstilling, hvor de enkelte fradrag fremstår tydeligt hver for sig.

Svar:

Ligningsmæssige fradrag omfatter i dag alle fradrag, der kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, hvilket f.eks. omfatter driftsomkostninger og afskrivninger.

I daglig tale anvendes ligningsmæssige fradrag også som en betegnelse for de typiske lønmodtagerfradrag, hvor den udgift, der fradrages, ikke har en direkte forbindelse med indkomsterhvervelsen. Ved denne definition kan følgende fradrag anses som ligningsmæssige:

- Indbetalinger til grønlandske ratepensionsordninger, løbende livsvarige pensionsordninger og opsparinger i pensionsøjemed i grønlandske pengeinstitutter
- Private renteudgifter
- Underholdsbidrag

Frdrag for kontingenter til fagforeninger anses i almindelighed også for et ligningsmæssigt fradrag, men har hjemmel i § 24 i landstingslov om indkomstskat og hviler derfor på den betragtning, at udgiften er afholdt med henblik på at erhverve, sikre og vedligeholde en indkomst.

Ud over disse fradrag, er der en række fradrag for forskellige persongrupper, der ligeledes hviler på driftsomkostningsbetragtninger og som ikke omfattes af den ovenfor

givne definition af ligningsmæssige fradrag. Dette omfatter f.eks. fradrag for dagplejere og fradrag for dag- og døgn pleje.

Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt konsoliderede tal for alle typer ligningsmæssige fradrag.

Eksempelvis findes der ikke konsoliderede tal for indbetalinger til grønlandske pensionsordninger eller fagforeningskontingenter. Nedenstående skematiske oversigt er baseret på tal fra Grønlands Statistik.

Fradragsberettigede udgifter 2020 (i 1000 kr.)		
	Beløb	Skattemæssig værdi ved en skattesats på 43 %
Renteudgifter	200.433	86.186
Betalt underholdsbidrag	9.605	4.130
I alt	210.038	90.316

Kilde: Grønlands Statistik, indkomststatistik, 2020. Departementets opgørelse

Det har ikke været muligt under hensyn til de tidsmæssige rammer at tage hensyn i beregningen til betydningen af standardfradraget. Beregningen er således foretaget på baggrund af summerede værdier uden hensyn til standardfradraget. Det bemærkes desuden, at der er risiko for, at renteudgifter i ovenstående oversigt inkluderer visse erhvervmæssige renteudgifter, da det er uden betydning for de skattepligtige hvorvidt renteudgifterne anses som private eller erhvervmæssige, idet den skattemæssige fradragsværdi er den samme for begge typer renteudgifter.

Fjernelsen af alle fradrag vil give et merprovenu på omkring 1 mia. kr. til det offentlige. Dette inkluderer ophævelse af personfradrag, standardfradrag, samt andre fradrag.

Beløbet er fremkommet ved at tage udgangspunkt i Grønlands Statistiks indkomststatistiks oplysninger om indkomst før skat. Ved at gange dette beløb med skattesatsen fremkommer, hvad personer skulle betale i skat uden nogen fradrag. Trækkes hvad der er betalt i skat fra, fås værdien af samtlige fradrag. Der vil i givet fald være tale om en væsentlig ændring i skattesystemet, og derfor må det formodes at borgerne ændrer deres adfærd i betydeligt omfang. Det vil især gælde lav- og mellemindkomstgrupperne, som relativt vil blive beskattet væsentligt højere. Beregningen af merprovenuet skal derfor tages med betydeligt forbehold.

Der henvises desuden til besvarelsen til spørgsmål 5.

- 5. Hvor lav ville skatteprocenten blive i et tænkt eksempel, hvor alle fradrag blev afskaffet, og landskassen ikke skulle hverken tjene mere eller mindre end i dag?**
 - a. Hvad ville skatteprocenten være, hvis man bibeholdt beskæftigelsesfradraget, men fjernede alle andre fradrag?**

Svar til spørgsmål 5:

Det lægges til grund, at spørgsmålene ikke vedrører fradrag i forbindelse med udøvelse af erhverv. At fjerne alle fradrag er, som nævnt i svaret på spørgsmål 4, en meget væsentlig ændring af skattesystemet, som må forventes at medføre væsentlige adfærdsmæssige ændringer blandt borgerne.

Det er derfor en kompliceret opgave at beregne, hvordan dette ville påvirke det samlede skatteprovenu. Eksempelvis vil ophævelse af personfradraget relativt have stor negativ økonomisk effekt for lav- og mellemindkomstgrupperne.

Ændringer i fradragene vil desuden påvirke udgifterne til sociale ydelser som børnetilskud, pensioner, boligsikring, m.m. Det skyldes at standardfradragene på 10.000 kroner medfører, at de første 10.000 kroner af skatteyderens A-indkomst eller B-indkomst ikke tæller med i den aktuelle indkomst, som danner grundlag for udbetaling af de nævnte ydelser.

Baseret på opgørelserne i spørgsmål 4, vil personskattesatsen i hele landet være på omkring 33,4 % i et scenarie hvor alle fradrag er afskaffet. Med en personskatteprocent på 33,4 % forventes det at Landskassen kan opnå samme skatteprovenu som i 2020.

Til spørgsmål 5 a:

Fjernelsen af alle andre fradrag vil påvirke udgiften til beskæftigelsesfradraget, da indkomstgrundlaget til beregning af beskæftigelsesfradraget vil ændre sig markant. Derudover vil de dynamiske effekter af beskæftigelsesfradraget, som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 2, blive væsentligt påvirket af at andre fradrag fjernes. Det er derfor desværre ikke muligt inden for de tidsmæssige rammer af et § 37 spørgsmål at besvare dette spørgsmål

- 6. Har Naalakkersuisut planer om at indføre en form for topskat, hvor eksempelvis alle der tjente over 1 million kroner om året blev pålagt en ekstra skattebetaling?**
 - a. Hvad ville en topskatteprocent på 10 procent for indtægter over en million kroner betyde for landskassens indtægter?**

Svar til spørgsmål 6:

Naalakkersuisut har ikke aktuelle planer om at indføre en topskat, men er i øvrigt åben over for at drøfte et sådant tiltag som en del af en kommende skattereform skulle der være et ønske om dette fra deltagende partier. Grundlæggende er Naalakkersuisut optaget af at landets skattesystem er så enkelt som muligt, er tilpasset en lille befolkning og understøtter befolkningens ønske om et moderne samfund med velfungerende velfærdstilbud.

Svar til spørgsmål 6 a:

Baseret på en meget forsimplet beregning på baggrund af tal fra 2019 kan det oplyses, at indførelsen af en topskat på indkomster over 1 mio. kroner rent mekanisk beregnet vil medføre et årligt skatteprovenu på omkring 48 mio. kr. Der er her ikke taget højde for dynamiske effekter, hvor en højere skat kan medføre et mindre arbejdsudbud og et lavere forbrug.

Beregningen skal tages med de samme forbehold, som også gør sig gældende for de andre svar i dette § 37 spørgsmål.

7. Hvornår forventer Naalakkersuisut at indkalde til forhandlinger om en skattereform?

Svar:

En skattereform vil have tre formål. Det ene formål vil være at sikre at landets skattesystem er enkelt, fremtidssikret og let at håndtere for en lille administration (effektivitet). Det andet formål er, at skattesystemet bidrager til at man politisk kan løfte de opgaver som befolkningen og erhvervslivet med rimelighed kan forvente bliver løftet i et moderne samfund. Det tredje formål er, at skattesystemet opfattes som fair og rimeligt og ikke bidrager til øget ulighed i befolkningen. Et skattesystem indeholder derfor også et element af omfordelingspolitik, hvor skatteindtægter fra forskellige kilder fordeles på en måde, der understøtter en ønsket politisk udvikling. Naalakkersuisut ønsker at samfundet indrettes på en måde, der bidrager til øget lighed og udvikling.

Naalakkersuisut er som nævnt i gang med det forberedende reformarbejde, der bl.a. indebærer indsamling af data og udarbejdelse af nye beregninger. Det forventes at der indkaldes til dialog om skattereformens forskellige elementer og de politiske ønsker til denne ultimo marts/primio april.

Det skal understreges at en reform ikke skal forstås som en samlet pakke, der træffes beslutning om på én gang. Der er tale om en række initiativer og ændringer som tilsammen skal sikre det overordnede formål. Reformarbejdet vil derfor stå på over mange år og forventeligt også over flere valgperioder. Nogle indsatser kan gennemføres hurtigt og andre vil tage længere tid at udvikle. Naalakkersuisut ønsker at så mange partier som muligt bidrager til at definere det overordnede formål og bidrager med forslag til konkrete indsatser, der kan understøtte det overordnede formål. På denne måde kan det sikres, at vores skattesystem ikke unødigt politiseres eller ændres for ofte, men kan fremtidssikres og udvikles på tværs af partipolitiske skel.

8. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for emnet?

Svar:

Ikke for nuværende. Naalakkersuisut ser frem til samarbejdet og til den konkrete dialog med partierne.

Med venlig hilsen

Naaja H. Nathanielsen
Naaja H. Nathanielsen